

Dag erklærede, at han ikke skulde komme tilbage til Forholdene i de 7 Aar, før det nuværende Ministerium traadte til; han havde i saa Henseende at henholde sig til de Citater, han havde anført, sidste Gang han havde Ordet; han syntes, de viste, at der havde været meget god Gang i Venstres Politik i Krigsaarene. Jeg vil gerne derom sige, at det har jeg heller ikke bestridt. Jeg har ikke i mindste Maade sagt, at jeg bestred, at den højtærede Finansminister, medens han var Venstres Ordfører, Gang paa Gang her paa Rigsdagen har erklæret, at der maatte Skatter til, og at det ikke gik an at lade Laanene blive for høje. Det har jeg aldrig bestridt, men det faar jo først Betydning den Dag, Ministeren kunde sige: Jeg talte under Modstand fra de andre Partiers Side. At Venstres Ordfører staar op og erklærer, at der skal nye Skatter til, naar Radikale og Socialdemokrater siger, at deri er vi enige med Venstre, betyder jo ikke, at man dér har været med til at fremtvinge noget, man ellers ikke havde villet kunne faa. Jeg vil dog gøre opmærksom paa en Udtalelse, som Venstrepressen bruger i Anledning af den højtærede Finansministers Udtalelse. Der staar i Bladet „København“ og i andre Venstreblade: Havde man fulgt deres — altsaa Venstres — Raad, havde man faaet Penge i Statskassen, medens Folk havde noget at betale Skat af, og vi havde undgaaet en Del af de Laan, som nu tynger med Blyvægt paa Landets Økonomi. Denne Udtalelse er fuldkommen urigtig, og den højtærede Finansminister vil ikke med et eneste Citat kunne vise, at den passer.

Der blev i Krigsperioden eller i Tiden fra 1913 til 1920 i alt optaget 9 Statslaan, hvoraf de tre ligger udenfor denne Diskussion: det lille Laan i Anledning af den dansk-islandske Overenskomst, Laanet til Rask-Ørsted Fondet og Genforeningslaanet. De 3 Laan kan vi holde udenfor. Saa har vi tilbage 6 Statslaan, der blev optaget i Anledning af de store og voksende Udgifter, Staten havde. Med Hensyn til disse Laan kan jeg sige, at en eneste Gang har den nuværende Finansminister været betænkelig ved Laanets Størrelse. Det gjaldt Laanet i 1914. Men allerede næste Aar, i Juli, erklærede han, at Laanet var ingenlunde for stort, det var for lille, nu maa vi, sagde han, laane dyrere Penge, end vi kunde have faaet i Oktober. Altsaa, det første Laan i Oktober 1914 mente den nuværende Finansminister kunde have været lidt mindre. Men allerede i Juli 1915 erklærede han:

Dette Laan er dyrt, men jeg erkender, at det er nødvendigt at optage det; og han sagde: Ministeren har let ved at faa dette Laan bevilget, det er lille i Forhold til, hvad andre Stater forlanger. Ved det tredje Laan, af November 1916, roste Venstre Ministeren for hans Forudseenhed og for, at han sikrede sig i Tide: vi billiger fuldt ud, at Laanet optages. Ved det fjerde Laan i 1917 sagde Venstre: Vi kan komme let over Omtalen af Laanet, for det er en Selvfølge, at vi maa have det, Pengene skal bruges. Og i Juni 1918: Vi billiger det fuldt ud. Man talte ikke om, at der skulde Skatter til til Dækning. Og endelig mod det sjette og sidste Laan af 1919 gjorde Venstre ingen Indvending. Venstre benyttede Optagelsen af dette nødvendige Laan til at komme bort fra Augustloven og den Regulering, som var en Følge af denne, men Laanet i sig selv protesterede man ikke imod.

Det vil ikke være muligt at paavise en eneste Gang i disse 7 Aar, hvor Venstre, naar der skulde optages Laan, har erklæret: Lad os tage Skatter i Stedet, og det er dog det centrale. At den nuværende Finansminister Gang paa Gang har talt om, at der skulde udskrives Skatter, er rigtigt, og det har været med Tilslutning fra de andre Partier, og hver Gang har han erklæret: Vi har faaet, hvad vi forlangte, og mere til. Det har lydt Gang paa Gang fra den højtærede Minister. Ved det første Skattepaalæg 1915 krævede Venstre ikke mere i Skat, end Ministeriet foreslog. I Oktober 1915 talte den nuværende Finansminister om, at vi maatte have flere Skatter, men der var ingen, sagde han, der tænkte paa, at de 110 Mill. Kr., der var i Underskud, skulde afholdes af Skatter, nej, bare Dækning for Renterne: Selvfølgelig maa vi have et nyt Laan, lad os i Tide tænke paa Dækning!

Jeg kommer saa til den Bemærkning, Ministeren kom med med Hensyn til Beskatning af Rederierne. Dér sagde Ministeren, at han skulde gentage, hvad han havde sagt 20 Gange i Forvejen, tror jeg, det var, nemlig, at han ikke havde forlangt mindre i Skat af Rederierne. Ja, hvis det ikke har været Ministerens Mening, har Ministeren været mere end uheldig, da han som Venstres Ordfører talte om Beskatningen af Rederierne. Ministeren erklærede nemlig, at han vilde have Skatten lagt paa Nettotonnagen i Stedet for paa Brutto-tonnagen, det vil sige en betydelig Nedsættelse af Skatten, han nævnte ikke noget som helst om en tilsvarende Forhøjelse. (Finansministeren [N. Neergaard]: Det har